

Naslov projekta: Valorizacija stranskih proizvodov v rastlinski pridelavi z uvajanjem sodobnih konceptov in tehnologij krožnega biogospodarstva na kmetijah

Akronim: EIP ŽUŽ

Trajanje projekta: 12. 05. 2023 – 11. 05. 2025

Odobrena sredstva: 234.094,7 €

Projekt je sofinanciran iz [Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020](#) in [Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja](#) v okviru ukrepa Sodelovanje, podukrep M16.2 - Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij.

Vsebina projekta

Projekt Evropskega inovacijskega partnerstva (EIP) je dvoletni projekt (2023–2025), ki uvaja strokoven, sistemski in lokalnim razmeram prilagojen nov način uporabe stranskih proizvodov na kmetijah z insektno biokonverzijo. Sistem bo temeljil na črni bojovniški muhi. Rastlinski stranski proizvodi na kmetijah se bodo usmerili v pridobivanje visokokakovostnih beljakovin in maščob (surovina za živalsko krmo) ter frass-a (organski ostanek po odvzemu larv iz sistema), kar je atraktivna alternativa trenutno uveljavljeni rabi in zagotavlja konkretne gospodarske koristi za kmetije ter številne pozitivne okoljske in družbene učinke. Sistem predstavlja trajnostni, krožen in lokalni vir prehranskih beljakovin in maščob z visokim potencialom aplikacije v Sloveniji.

V projektu, ki je financiran iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020 v okviru ukrepa Sodelovanje, podukrep M16.2 - Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij, sodeluje 13 partnerjev, od tega sedem kmetijskih gospodarstev.

V projektu bomo razvili in preizkusili za Slovenijo nove tehnologije, ki imajo visok potencial pri zagotavljanju alternativne krmne surovine, zniževanja okoljskega odtisa kmetijske proizvodnje in krepitev ekonomskega položaja kmetij, zato bo ob temeljnih tehnoloških ciljih, velik poudarek namenjen tudi testiranju izvedljivosti na širšem območju, kot tudi prenosu znanja in razpravi s ključnimi deležniki v slovenskem agroživilstvu.

Preizkus novih tehnologij in proizvodov

Projekt je usmerjen v razvoj in praktični preizkus slovenskim razmeram prilagojenega integriranega sistema uporabe rastlinskih stranskih proizvodov na kmetiji z insektno biokonverzijo. V projektu bo pripravljena analiza izvedljivosti ter številne aktivnosti prenosa znanja na nacionalni ravni.

Zasnovan je tako, da bo na primeru dveh različnih demonstracijskih sistemov valorizacije rastlinskih stranskih proizvodov na kmetijah, prilagojenih lokalnim danostim ter potrebam kmetijskega sistema v Sloveniji, omogočil razvoj novih, inovativnih, trajnostnih, okolju prijaznih, visokokakovostnih in tržno atraktivnih končnih produktov.

V sklopu predlaganega projekta bomo:

1. za slovenske razmere adaptirali globalno razpoložljive tehnologije uporabe rastlinskih stranskih proizvodov na kmetijah z insektno biokonverzijo;
2. novo znanje in tehnologije prenesli v prakso z izvedbo praktičnih preizkusov na KMG-jih, ob čemer bodo potekale številne validacijske analize in testiranja;
3. rezultate projekta obsežno in ciljno razširjali preko ustreznih komunikacijskih in diseminacijskih kanalov v Sloveniji in tujini in
4. razvili najmanj 5 novih, inovativnih, trajnostnih, okolju prijaznih in visokokakovostnih končnih produktov.

Pristop projekta

Posebna pozornost bo v projektu namenjena krepitvi horizontalnega in vertikalnega sodelovanja kmetijskih gospodarstev in agroživilskih podjetij, saj bodo za vzpostavitev krožnega modela razviti specifični organizacijsko-poslovni modeli za sodelovanje med kmetijskimi gospodarstvi horizontalno in vertikalno s partnerji, ki bodo prevzemali proizvode insektno biokonverzije stranskih proizvodov na kmetijah. Projekt bo izvajan s tesnim sodelovanjem dveh območnih zavodov KGZS in kmetijskih svetovalcev na področju hortikulture, pedologije, zootehniko, prehrane živali in ekonomike kmetijstva. S tem sodelovanjem bo okrepljena specifična usposobljenost kmetijskih svetovalcev in tudi drugih deležnikov v agroživilstvu na dinamičnem vsebinskem področju učinkovitih načinov uporabe stranskih proizvodov na kmetijah, pridobivanju strateško pomembnih surovin in oblikovanju novih inovativnih končnih produktov z visoko dodano vrednostjo, ki bazirajo na insektni biokonverziji. Na ta način bomo omogočili pogoje za nadaljnji dvig kakovosti kmetijskega svetovanja na področju vključevanja inovativnih tehnologij ter posledično krepitev ekonomskega položaja kmetij v Sloveniji.

Partnerji:

E-ZAVOD (vodilni partner)

Univerza v Ljubljani

KGZS Zavod Murska Sobota

KGZS Zavod Maribor

Panvita, kmetijstvo in proizvodnja hrane, d.o.o

KOTO proizvodno in trgovsko podjetje, d. o. o.

PARADAJZ podjetje za proizvodnjo, trgovino, storitve in distribucijo d.o.o.

Cornus d.o.o., raziskovanje in svetovanje v kmetijstvu

ŽIPO živinoreja poljedelstvo Lenart d.o.o.

Kmetija Jurič

Kmetija Uranjek

Kmetija Najvirt

Zebec Stanislav - snemalec

Povezave

- spletna stran Evropske komisije, namenjena Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_sl
- spletna stran PRP 2014–2020, www.program-podezelja.si/